

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורכת-משנה:
רוב איתן, אורי סלע

עורך כיתוב:
עורך תבנית:
עורך צור

כתב בכיר:
אלי תבור

חברי המערכת:
ישראל ביכר, ניצה גבי, שיע גלור, לילי גלילי, רויד חורוביץ, רותי ורד, רוגי וואר, אברהם חורון, אוסטר סאובר, אלכס סטיס, אביבה ססו, עמוס קינן, שלמה קרו.

העתון הנקרא ביותר במדינה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26786, ת.ד. 136, מען למברקס: 'העולם הזה' המוציא לאור: העולם הזה בע"מ, דפוס משה שחם בע"מ, ת"א, סל. 62239, הפנצ: דוד סופר ובניו, תל-אביב. המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות

מדוע? אנתנו אנשים צנועים, ואיננו מש' לים את עצמנו שיש בכוח עתון זה להחליף מחר את המשטר במדינה. אולם הנייד עליו מודע עתון זה דומה לנייד לאקמוס, על משתמשים הכימאים כדי לבדוק את ההרכב הכימי של חומרים מסוימים, כשהוא בא ב' גנע עם חומצה, הופך הנייד לאדום, כשהוא בא במגע עם חומצה, הוא הופך לכחול. יחסם של עסקן, של סוסר או של מפלגה להעולם הזה אינו חשוב כשלעצמו. אולם יחס זה הפך עתה למבחן כימי לקביעת מהותם שלהם. מי שרוצה בהמשך קיומו של המצב הנוכחי של המדינה, בפנים ובחוץ, חייב לשנוא את העולם הזה. מי שרוצה בשינוי, חייב לרוחש אהדה לו. ואם הוא אדם ישר, גם יגלה זאת ברבים. להיות נייד לאקמוס — זהו תפקיד צנוע, אך חשוב מאד.

אין זה מקרה כי שתי מפלגות השמאל — מפ"ם ולאחדות-העבודה — גילו בלבן לפתע צורך פנימי אדיר לירות על העולם הזה. אין זה מקרה שהדבר קרה בדיוק ערב הח' לסתן שלא לפרוש מן הממשלה, למרות שזו תועלת בניגוד גמור לעקרונותיהן המוצהרים הקדושים ביותר.

יש משהו הקרוי מצפון — אפילו במבנה כל כך מורכב ומופשט כמו מפלגה. כאשר מייסד המצפון, לא נעים לראות את העיניים המאשימות של יצור אשר מצפוננו נקי. גובר הרצון להסיל לו דופי, לכתוב גנדו מאמרי-הסתה, להסביר בחוגים פנימיים שהוא קומוניסט או פאשיסט או רוצח-ילדים או מעשן-האשפים.

טבעי מאד. אנושי מאד. מעציב מאד. וגם קצת מעורר רחמים.

אורי אבנרי

מכתבים

הם ימליטו, יהיה לו שפע חלב, וכן הלאה. והנה התעורר הרובל נדרהם לראות כי מר' וכלתו נעברה מלפניו. כן גם עם חבר תוכנית איתור הירד: מערבולת הרהוריו האקזוטיים השכיחתו מהנשנה סביבו.

יחקר י, הללי, ירושלים

יתכן שכל העניין נשמע קצת אוטופיסטי, אבל טוב שבוצעה היומוסימית נחשוב גם על המטרה הסופית. תהיה רחוקה וב'לתי מציאותית כאשר תהיה.

נורית גר, תל-אביב

אוטופיה בשבועם פנים לא תחבצע בפאה השנים הקרובות.

מרדכי בן-צור, באר-שבע

תוכנית זו אי אפשר לה שלא תתקבל על דעת אדם מאתנו החושב נכונה. ומה גם שהשומרי-העזרי הנה ולתם על הירד-אל מיות עוד הרבה לפני נסיון העולם הזה אולם אחרי הכל יש בה בתכנית זו ספק גדול, בכוחה לרדכי ביצועה במציאות הקיימת — נניח שבשאר עדיין לוס בערפל. האינכם יודעים שירדן הינה כשתי רגליה עדיין בתוך משטר פיאודלי והכוחות ה' שולטים בה למעשה מכהניה סוציאלי-ה' ממסדית הנם האפנדיים הפיאודליים בעלי האדמה השליטים ברוב אוכלוסיית ירדן? אין הכוונה למלכות ההאשמית המפוקפקת, אלא לשליטים האמיתיים בירדן, ואלה לא יושיטו יד בלכות לישראל. הקדמה המכנית והפיתוח החברתי הינם אויבם הראשון. מורה אנושי שהייתה שמה לו יכולתם בכל זאת להפריך את טענתו. עזרת קהותי שהשבש תשיבו וזוהי הנקודה העקרת ובאשר לסעיפי הקונסטיטוציה של ה'איתור', ב'

זאת עוד יהיה ספק לפקידים ווערות לפיניהן לעסוק.

חבר משק, קיבוץ מרחביה

למחבר התוכנית ברור כי שבירת הממלכה ההאשמית כרוכה בשבירת המסטר הסוציאלי השולט בחברה הפלסטינית, והתנועה לאיחוד שמי הצטרך ממילא להיות גם תנועה מה' פכ"ת במובן החברתי.

מפ"ם: מי פה מבוסט?

כר אתרוד ווסוף, מי שהיה נציב עליון בריסי בארץ, התלונן פעם באוזני ממשלת לונדון כי קשה לו למלא את תפקידו, מפני שגם היהודים וגם הערבים מקללים אותו.

תשובת לונדון הייתה: ברנע שאחר מש' ניהם מפסיק לקלל אותך, תהיה פוסר. נוכרתי במעשיה זו כשקראתי את דברי עורך (העולם הזה) בו התלונן כי גם מאיד יערי מפ"ם וגם יוחנן באדר משרות חת' קיפו אותו באותו שבוע באותו ענין.

בשם ציבור הקוראים אני רוצה להניד: ברנע שאחר משינים מפסיק לקלל אתכם, נהרל לפרוא את העתון.

שמואל באום, חולון

כאיש תנועת-החרות, אני שמח על כך שסוריסוף הלחה הצמרת של מפ"ם להשמיץ אתכם בגלוי. אני ווכר היסב את הומנים כאשר מעתה כי מפ"ם היא אחת המפלגות הפסולות לשנות את פני המשטר בארץ. נו, או מה? ברנע שמגנוני-החושך נותן את האות, הם תחסיים למלא את ספורתו ולהסתער על העתון. מי יודע, אולי יקבלו עוד כמה דולארים? פרסומי מגנוני-החושך

קוראת גודמנדסון ובעלה

מפרסמים בהנאה את דברי יערי. שמיר ושות' תיפסקנה עיניכם? אליקים דרורי, ירושלים

מפ"ם: מפלגת פקידו מסדרות! דויד טננברג, תל-אביב

הוי מפ"ם, מפ"ם מפ"ם! למה כל ה'סדרים? הן נמרתה לנישק את ידי בינ'י — או שבו בשקטו רפי גור, רמת-גן

הסון המריד-מאוכזב שלכם, בכל הנוגע למפ"ם בשכונות האהונים, מפליא מאד. מפ"ם לא בנה בעקרונותיה. את האידיאלים החברתיים והציוניים שלה היא מנשיפה בכל אחד מעשרות ישיבותיה, אבל בממשלה, עליה להיות קודם כל מפלגה פוליטית, שמנהיגיה יפעלו לפי ההגיון הצנוע של אשפי פוליטיקה. והם עשו כדו שהרי חתי ניון הצונן אומר שאילו מפ"ם הייתה זוכתה את הממשלה בעניין הדרוקטרינה, הרי נדונויו היה בכל זאת מעביר את ההד' לטם בכנסת ומחנה הקידמה הפועלי היה רק חוזר להיות מסופח בכל הנוגע לענייני תקציבים והשפעה מפלגתית.

דוד שורק, תל-אביב

מפ"ם הייתה לי קדושה ולכן הינכתי את שני בני לפסיוטיזם ולהלוציות. אחד היה ארבע שנים בקיבוץ והשני עדיין בקיבוץ חורשים של היסוריה-עזרי. והנה באה האכ' ובה הגדולה, לא בנקל אפשר לעבור על כאב הלב שרפפה לי התנהגותה של מפלגה זו. ואני שאלת את מנהיגיה: ב'יתוד הכבר חזן, שהיה אצלי אלוהים: היכן הקה האידאלי, המצפוני? האם כל אלה אפשר לזרוק בשביל כסא?

רחל רוטשטיין, חיפה

מי סידר את מי?

משהו על כנוסיות תלמידו השמיניות (העולם הזה 1025): כמעט כל נער שלח אתה ידו לפחות פעם אחת בכנייה — סתב כמה נרושים מארנקה של אמו או כמה פרוטות מכיס אביו, כדי לקנות ארטיק. נניח שאחר ההורים תפס את הילד בשעת משיעה; יש מהם הנוהגים בצורה הפרזיטיבית, מכיס את הילד בכספם בו הנב מאבד את שמו הטוב. הם חושבים כי אם יכוחו בישבן, יכנס לו לראש. צורה זו של הסברה היא הגורעה שבכולן. ילד מתחיל לראות במעשהו מין ספורט מרתק, והוא חוזר עליו במה שבה, סידרתי אותם! כך מתחילה הדרד' המובילה לפריצות מתוכננות.

אדיבה נחמיאס, תל-אביב

מעשה על הגבוה

ביחס לסיפור על הערבי מהמשולש אשר קיבוץ השתלט על אדמתו (העולם הזה 1024) — והו אחד מקרבים הרגילים של קורים כמעט בכל כפר ערבי בארץ... אנב, הגנישה האלה, הנוגלים במתן שיווי זכויות לבני המיעוט הערבי בארץ, ובאותו זמן הולכים ומקיימים קיצוץ על אדמותיהם, ומכירים לו אותו סיפור על הצייד, שהיה בוכה כשהיה שוחט ציפורים.

צלי גיוסי, המשולש

עובדה היא שהיתה מלחמה ואנחנו ניי צחנו. ולכן אני מיישכים את הנבלות על-ידי אנשינו אנו. רינו של ערבי זה כרינו של מפ"ם, אם כי לא ברח מישראל: מניע לו פיצוץ וקופע, בהתאם למצבו. אבל לא צריך להיות יותר מדי סנסימסלי ולדבר על "אדמת אבותינו". הוא צריך להסתפק בקרקעות שהמדינה מוכנה לתת לו — לא דווקא בזאת שהיתה שייכת לו.

מיכל אורנשטיין, חיפה

סופר בשר ודם

אני תמה על תשובתכם להתקפות משה שמיר (העולם הזה 1026). החשוב לנכי שמיר אינו שאותו האיש מופקס, זה אסונו הפרטי. החשוב הוא שיצירתו הסמ' רותית היא אפסית ויכלה רק לשנשנ בבזרח המערבית שילשול של מליצות סגנוניות, מבלי לראות את עצירות המחשבה הצנונה בה.

מבויני כי זה מבכר היה מן הראוי שה העולם הזה יקרוש חלק נכבד מסרולו לביקורת ספרותית מעמיקה, כי היא היסוד לכל ביקורת פוליטית וחברתית.

שלמה הררי, חיפה

מה הפלא? חקירותיו של משה שמיר נבככי העבר הוכיחו לו שמלחמת בניאור יפה, אך מלחמת בניחושר כראית... רות צ'מרמן, תל-אביב

אלא שלפי מגילת מלחמת בניאור בכניר חושך סוף האור נלצח: "והיא עת ישועה לאסאגל, וקץ מיחשך לכל אנשי גורלו, וכלת עולמים לכל גורל בליעל".

דרישה אחת יש לנו לסופר הדגול: פחות בשר ויותר דם!

מינה שור, תל-אביב

שמשון האחר

בקשר לסירוב תושבי שכונת שמשון ב' חדרה להרשות בניית ישיבה רחיה בשכונתם (העולם הזה 1025): שכונת שמשון נקראה על-שם שמשון מדרוסקי ז"ל, חיל הכרינת היהודית שנפל בטערקה, ותושביה אינם נכניו של שמשון הניבור, שניששו כמו אכניה הרוחני להרוס את היכל הקודש".

שנית: לא נאמר, און לנו צורך בשיבתה" הרעה השוררת היא: ישיבה? בבקשה אבל על ע'ל המנרש הציבורי שלנו, איפה שצריך לעמוד נן לילדנו, צרכניה בשביל השכונה העושה הוא. ישנו שכונות דתיות בחדרה ולא חסר מקום על ידו.

אלכסנדר אינסבורג, שכונת שמשון, חדרה

ארץ הקרח

קראתי את מכתביכם של קוראי העתון, הפוורים בפינות השונות של כדור הארץ (העולם הזה 1025). עתה אני שולחת לכם דרישה שלום מארץ הקרח — איסלאנד! אשר לא אחר מבנייה התקשרתי בכרית השואליו. שינו ציורים ומקווים להציג ב' קיץ 1958, במזויאון תל-אביב. איסלאנד, על דגל אחת, היא הארץ אשר בה פר תסיר, אין בה זכר של עץ או פירות; ירקות ופרחים מגלים בבתי וכוכית. עתה זורחת השמים גם בחצות ומים חמים מונקים כאן חסדי מחור האדמה — אל הכרוים. אני חושאלית היחידה באיסלאנד ויהודים און אפילו סניו.

בת'יוסף גודמנדסון, רייקיאביק

צהוב וזכר

במספוטו של המבקר הקולנועי של העולם הזה נדר בעל קולנוע אלכני בענין קיצוץ פרסים. הונש על-ידי עורר-הדיון אחרון כהן ממשרדנו כתבהנה, בו טעו כאילו הונש המשפט למטרות סנסציוניות, ברוח העתונות החשובה (העולם הזה 1024).

הננו רוצים לציין כי שוכנענו כל'י ש' הדברים האלה היו פוסטים, כן מהו אף לא ידע בשעת הגשת כתבהנהנה כי העולם הזה קשור במשפט.

אין ספק כי העולם הזה פעל בענין זה כעתון אחראי, הדואג לסובת הציבור.

משרד עורכדין ד"ר ס. חלף, תל-אביב

מערכת העולם הזה מקבלת בברכה הסבר זה. בקשר לדיעה שפורסמה (העולם הזה 1024) שציינה כי כתבהנהנה של עורך-הדיון כהן הונש בלי ידיעת הנתבע ושלא על זעתו, שוכנעה המערכת כי הדבר נבד מאי-הבהנה בין עורך-הדיון כהן לבין הנתבע. עורך-הדיון כהן היה רשאי להניח, מתוך המגע שבו עם איגוד ענף הקולנוע בישראל, אותו הוא מייצג, שעליו להופיע במשפט זה.

פרם טוב

השיר פרם ישראל, שהופיע בגליון שבוי עות של עתונכם (העולם הזה 1025) כהתיסת חמר נוח. נכתב למעשה, על ידי ופרסם בשנת 1950, באחד הגליונות הראשונים של הירחון ההומוריסטי "פרטים", שנעדר ב' אותה תקופה על-ידי מידר שיף.

לשיר זה היסטוריה ארוכה של נבינות ספרותיות. בין השאר ניסתה נערה אל' סוגיית להתקייק בשנת 1945 ולפרסמו מעל דפי שבעוון הנוער העובד, במעלה". למל'ו של העורך דאז, משה מוסנזון, ראיתי את הגהות העתון לפני הפסתו והזהרתי את הנוגעים בדבר בעוד מועד.

אכן, נראה כי התיילות מסוימות, הסובי ל'וט משיעום כרוני, אי ששעו אתר מלכד העתחה שירים לאל'הו ול'ורסוםם בעתונות. ששעו זה, והפרס שניתן לגנבת על-ידי המערכת שלכם, מוסיפים לי כבוד, היות והם מוכיחים שהשיר טוב. אולם נדמה לי שהפי' רס עומד להישלח לכתובת בלתי-ניכונה.

ישעיהו לביא, תל-אביב

נהוג דעתו של הפזמונאי לביא. הפרס לא יישלח לחיילת.